

**ΟΜΙΛΙΑ
ΤΟΥ
ΠΡΩΘΥΠΟΥΡΓΟΥ
ΚΩΣΤΑ ΣΗΜΙΤΗ**

**ΣΕ ΣΤΕΛΕΧΗ ΟΡΓΑΝΩΣΕΩΝ ΤΩΝ ΑΓΡΟΤΩΝ
(ΚΑΙ ΑΓΡΟΤΙΚΩΝ ΣΥΝΕΤΑΙΡΙΣΜΩΝ)**

ΓΕΩΡΓΙΑ - ΥΠΑΙΘΡΟΣ

ΑΘΗΝΑ, 5 ΜΑΡΤΙΟΥ 1997

Αγαπητοί σύντροφοι,

Με ιδιαίτερη χαρά επικοινωνώ σήμερα μαζί σας. Είναι γνωστό σε όλους μας ότι η σχέση του ΠΑ.ΣΟ.Κ. με τους αγρότες είναι μια σχέση ουσιαστική, μια σχέση με συνέχεια και προοπτική.

Η σχέση αυτή έχει δοκιμαστεί και έχει επιβεβαιωθεί στα χρόνια της κυβερνητικής μας δραστηριότητας και δεν αμφισβητείται. Η σχέση αυτή θα επιβεβαιωθεί και τώρα γιατί το ΠΑ.ΣΟ.Κ. είναι το κατ' εξοχήν αγροτικό κόμμα της χώρας.

Για την Κυβέρνηση η ανάπτυξη του αγροτικού τομέα αποτελεί προτεραιότητα και προϋπόθεση για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και συνοχή, για την πρόοδο, για την προστασία της φύσης και του περιβάλλοντος.

Στη νέα τετραετία διακυβέρνησης της χώρας από το ΠΑ.ΣΟ.Κ. η γεωργία αποτελεί μοχλό οικονομικής ανάπτυξης.

Η Κυβέρνηση επιδιώκει την δημιουργία πραγματικών και όχι επίπλαστων και εφήμερων συνθηκών για αύξηση των εισοδημάτων των εργαζομένων και των αγροτών, για άμβλυνση των κοινωνικών ανισοτήτων, για βελτίωση της ποιότητας ζωής σε όλες τις γειτονιές των πόλεων, σε όλα τα τμήματα της υπαίθρου, σε κάθε παραμεθόριο περιοχή.

Συνιστά όμως πρόκληση για το κοινωνικό σύνολο κάθε απαίτηση για άνισα ευνοϊκή μεταχείριση.

Την ίδια στιγμή που η κυβέρνηση επικροτείται για τα οικονομικά αποτελέσματα της πορείας που έχει χαράξει, ορισμένες ομάδες προσπάθησαν να δημιουργήσουν ένα έντονα απαισιόδοξο και μηδενιστικό κλίμα για την πορεία της χώρας και την ευημερία των κοινωνικών τάξεων.

Επιτέλους πρέπει να ξεκαθαρίσουμε κάποια θεμελιακά ζητήματα. Θέλουμε να ενσπείρουμε στον αγροτικό κόσμο βαθιά ανησυχία για τις προοπτικές, για το μέλλον και την επιβίωση του, διογκώνοντας καταστάσεις και δημιουργώντας μύθους; Θέλουμε να παίζουμε με έναν ολόκληρο κόσμο που μοχθεί, για να δείξουμε ένα δήθεν ενδιαφέρον που στην πραγματικότητα στοχεύει σε ψήφους; Ή θέλουμε να δούμε πραγματικά την έκταση και την μορφή των προβλημάτων, τις πραγματικές προοπτικές και τις πολιτικές που πρέπει να εφαρμόζουμε;

Αντιλήψεις - Πρακτικές - Πλάνες

Για την προσέγγιση του αγροτικού μας ζητήματος, για την επίλυση των γεωργικών προβλημάτων, υπάρχουν δύο διαμετρικά αντίθετες αντιλήψεις, δύο διαμετρικά αντίθετες πρακτικές.

- Η μία είναι η συντηρητική-παλαιοκομματική αντίληψη και πρακτική. Έχει μακρά παράδοση στη χώρα μας. Συνδέεται με το πελατειακό σύστημα και τη δημαγωγική παροχολογία. Μοιράζει ψίχουλα και ελεημοσύνη στους αγρότες. Μέτρα εντυπωσιασμού, επιπόλαια και ασύνδετα, χωρίς λογική συνέπεια και συνοχή. Η πρακτική αυτή δεν βοηθάει στην ουσία,

ούτε καν να επιλυθούν τρέχοντα προβλήματα, κυρίως όμως αναβάλλει ή ματαιώνει την όποια σοβαρή και υπεύθυνη προσπάθεια για πρόοδο.

- Στον αντίποδα κινείται η δική μας αντίληψη και στρατηγική. Στοχεύει σε λύσεις βιώσιμες και σταθερές. Μια πολιτική που δίνει στον αγρότη την δυνατότητα να σταθεί στα πόδια του, και να ελέγχει σε όλο και μεγαλύτερο βαθμό την πορεία της δραστηριότητάς του. Εμείς πιστεύουμε ότι ο αγρότης δεν είναι πια έρμαιο της δημαγωγίας. Δεν εξαπατάται από τα “τάξε και δώσε” του κομματάρχη. Ο αγρότης καταλαβαίνει ότι ο κόσμος αλλάζει και περιμένει τις κατάλληλες λύσεις. Θέλει σταθερά βήματα προς τα εμπρός και προοπτική.

Υπάρχει μια θεμελιακή διαφορά μεταξύ της συνθηματολογίας της αντιπολίτευσης και των προτάσεων της κυβέρνησης. Η αντιπολίτευση προωθεί την άποψη, ότι η κυβέρνηση πρέπει να στηρίζει τον αγρότη με επιδοτήσεις. Με επιδοτήσεις στο εισόδημα, με επιδοτήσεις στα καύσιμα, στο ρεύμα, σε κάθε στοιχείο του κόστους.

Είναι μια αντίληψη καταστροφική για την οικονομία και για τους αγρότες. Γιατί δεν προωθεί την παραγωγικότητα της λειτουργίας και συνεπάγεται ένα πρόσθετο κόστος πολλών δισεκατομμυρίων δρχ. που κάθε χρόνο πρέπει να κληθεί να καταβάλει με φόρους όλος ο πληθυσμός ή να εξοικονομηθεί από υπηρεσίες, προς το κοινωνικό σύνολο, που απολαμβάνει και ο αγρότης.

Στα πρόσφατα χρόνια, ο αγροτικός κόσμος έχει νωπά στη μνήμη τα όσα του επιφύλαξε η κυβέρνηση της Νέας Δημοκρατίας:

- τη μείωση του αγροτικού εισοδήματος ως ποσοστού του συνολικού Ακαθάριστου Εγχώριου Προϊόντος της χώρας, με μέσο ρυθμό μείωσης 5,3% το χρόνο μεταξύ του 1990-1993,
- την αλματώδη αύξηση του κόστους παραγωγής, λιπάσματα, φυτοφάρμακα, καύσιμα,
- τα υψηλά επιτόκια,
- το διωγμό των συνεταιρισμών.

Εμείς, το ΠΑ.ΣΟ.Κ., μέσα στην τελευταία δεκαπενταετία, δώσαμε με την πολιτική μας μια τεράστια ώθηση στην ύπαιθρο. Στην τριετία 1994 - 96 πετύχαμε μέσο ρυθμό αύξησης του αγροτικού εισοδήματος ανά μονάδα εργασίας ίσο με 4,5%.

Γνωρίζουμε πολύ καλά ότι υπάρχουν συγκεκριμένα προβλήματα, και δίνουμε μάχες γι' αυτά. Μάχες στην Ευρωπαϊκή Ένωση, μάχες για να δώσουμε τις καλύτερες δυνατές λύσεις, μέσα όμως στα όρια αντοχής της οικονομίας. Αν δεν λάβουμε υπόψη τα αντικειμενικά περιοριστικά όρια, αν ακολουθήσουμε την αντιπολίτευση, όλοι θα ζημιωθούμε. Και οι αγρότες επίσης. Ακολουθούμε μια συνολική πολιτική κοινωνικής αντιμετώπισης καταστάσεων και μακροοικονομικής σταθεροποίησης. Πήραμε μέτρα για τους αγρότες με τον ΟΓΑ, τιμαριθμοποιήσαμε τις αγροτικές συντάξεις. Ακολουθούμε μια αναπτυξιακή επενδυτική στρατηγική σ' όλη τη χώρα. Τα αποτελέσματα είναι θετικά και ορατά από όλους, μέσα και έξω από την χώρα. Ίσως με εξαίρεση την αντιπολίτευση, αλλά

δεν πειράζει. Όλη η κοινωνία ωφελείται από την πρόοδο που έχει συντελεστεί.

Έργα υποδομής, επιδότηση επενδυτικών πρωτοβουλιών, στήριξη των νέων αγροτών, πολιτική αναδασμού της αγροτικής γής, προγράμματα κατάρτισης, εκσυγχρονισμός της κτηνοτροφίας, εργαστήρια γεωργικής έρευνας, εγγειοβελτιωτικά και αρδευτικά έργα, ποσοτική βελτίωση της παραγωγής, δημιουργία ανταγωνιστικών μορφών παραγωγής, βελτίωση των συνθηκών μεταποίησης και εμπορίας αγροτικών προϊόντων, φυτοπροστασία, στήριξη της ζωικής παραγωγής αποτελούν την απάντησή μας, τα όπλα αντιμετώπισης των προβλημάτων που επηρεάζουν ή θα επηρεάσουν τη γεωργία στα προσεχή χρόνια.

Στο αγροτικό μας ζήτημα σήμερα, κάποιοι καλλιεργούν πλάνες, που αποπροσανατολίζουν και εκτρέπουν τη συζήτηση από τα πραγματικά κρίσιμα ζητήματα.

Πρώτη πλάνη: Ο αγρότης είναι εξαθλιωμένος, ξεκληρίζεται, πεινάει. Κανείς δεν παραγνωρίζει ούτε υποτιμάει τα προβλήματα και τις πιέσεις που δέχεται το αγροτικό εισόδημα. Όλοι γνωρίζουμε ότι στις φθίνουσες αγροτικές περιοχές, στις ορεινές, στις άγονες, στις απομακρυσμένες, στις νησιωτικές, στις παραμεθόριες, υπάρχει έντονο πρόβλημα. Η καλλιέργεια όμως της εικόνας του εξαθλιωμένου, ξεκληρισμένου και πεινασμένου αγρότη, μόνο τις συντηρητικές πρακτικές βοηθάει. Καλλιεργεί πανικό, ρίχνει το ηθικό του αγρότη. Υπάρχουν προβλήματα, που όμως αντιμετωπίζονται.

Μια **δεύτερη πλάνη** είναι αυτή που καλλιεργεί χωρίς διακρίσεις την εικόνα του αγρότη που δήθεν σπαταλάει τις επιδοτήσεις, καταναλώνει και διασκεδάζει. Και αυτή η εικόνα προσβάλλει το ήθος και τους κόπους της συντριπτικής πλειονότητας του αγροτικού μας κόσμου, που καθημερινά μοχθεί και αγωνιά.

Μια **τρίτη πλάνη** είναι ότι δεν έγινε και δεν γίνεται τίποτα στον αγροτικό χώρο. Ότι τα κονδύλια που προορίζονται για αναπτυξιακά έργα δεν απορροφώνται. Ότι τα προγράμματα είναι λόγια και θεωρίες. Ότι το κράτος είναι σπάταλο και διεφθαρμένο. Αυτό όταν λέγεται συνέχεια, σκόπιμα και με υπερβολές, ενισχύει τη νεοφιλελεύθερη αντίληψη που επιζητεί να καταργήσει στην ουσία μια προγραμματισμένη αγροτική πολιτική που βασίζεται στη γνώση, και την αξιολόγηση.

Μια **τέταρτη πλάνη** αφορά στις αναφορές της αντιπολίτευσης με την προοπτική μείωσης της απασχόλησης στον αγροτικό τομέα κατά 250 χιλιάδες άτομα, επισείοντας την καταστροφή και τον όλεθρο. Κατ' αρχάς, η αναφορά σε τέτοιους αριθμούς αποτελεί μία αυθαίρετη εκτίμηση που δεν αρμόζει σε υπεύθυνες τοποθετήσεις.

Το κυριότερο όμως είναι ότι μία ιστορική εξέλιξη επιλέγεται να αναχθεί σε πολιτική δημαγωγία. Μεταξύ 1971 και 1981, η απασχόληση στον αγροτικό τομέα μειώθηκε κατά 268 χιλιάδες άτομα και μεταξύ του 1981 και του 1991, κατά 290 χιλιάδες άτομα. Μόνο στα χρόνια 1990-1993, οι απασχολούμενοι στον αγροτικό τομέα μειώθηκαν κατά 151 χιλιάδες άτομα. Όμως να μην

καταστροφολογούμε. Η μείωση της απασχόλησης στον αγροτικό τομέα συνδέεται με άλλα πεδία δραστηριότητας. Μεταξύ 1981 και 1991 δημιουργήθηκαν 600 χιλ. περίπου νέες θέσεις απασχόλησης στις υπηρεσίες, που έδωσαν διέξοδο στο σημαντικότερο τμήμα εκείνων που αναζητούσαν δουλειά. Αυτό σημαίνει, ότι ακόμα και σε περιόδους σχετικά χαμηλής ανάπτυξης της οικονομίας, δημιουργούνται ευκαιρίες που απορροφούν ένα τμήμα των όσων εγκαταλείπουν την γεωργική δραστηριότητα. Δεν πρέπει επίσης να μας διαφεύγει, ότι η αγροτοβιομηχανική παραγωγή αποτελεί το πιο δυναμικό τμήμα της βιομηχανίας, διαχέοντας θετικότερες επιδράσεις στην αγροτική παραγωγή και απασχόληση. Σήμερα η οικονομία βρίσκεται σε μία σαφώς πιο ισχυρή αναπτυξιακή τροχιά, που δημιουργεί μεγαλύτερη αισιοδοξία για το μέλλον. Η αναπτυξιακή πορεία που έχει ξεκινήσει, δημιουργεί προοπτικές για τα επόμενα χρόνια για όλους: αγρότες και εργαζόμενους σε κάθε τομέα παραγωγής.

Στήριξη από την Ευρωπαϊκή Ένωση

Η ελληνική γεωργία στηρίζεται σε πολύ σημαντικό βαθμό από την Ευρωπαϊκή Ένωση. Η Κοινή Αγροτική Πολιτική συμβάλλει στο σχηματισμό του οικογενειακού γεωργικού εισοδήματος της χώρας μας κατά ποσοστό που ξεπερνάει το 50%. Οι εθνικοί πόροι που διατίθενται για τον ίδιο σκοπό είναι και αυτοί πολύ σημαντικοί.

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική, παρά τις όποιες κριτικές και ενστάσεις, λειτούργησε από την ένταξη μέχρι σήμερα θετικά για τη στήριξη των προϊόντων και των γεωργικών μας εισοδημάτων. Αυτό δεν

ήταν μια αυτόματη και αυτονόητη επίπτωση του κοινοτικού κεκτημένου. Είναι σε σημαντικό βαθμό καρπός σκληρών και συνεχών διαπραγματεύσεων, μέσα στα όργανα της Κοινότητας μετά την ένταξη.

Σήμερα το εισόδημα του Έλληνα παραγωγού σε βασικά προϊόντα εξαρτάται σε μεγάλο βαθμό από τις επιδοτήσεις της Ε.Ε. Στο βαμβάκι --για παράδειγμα-- η επιδότηση αποτελεί τα 2/3 της τιμής παραγωγού, ενώ σε ορισμένες ποικιλίες καπνών η αναλογία είναι αισθητά υψηλότερη. Αποδίδουμε λοιπόν ιδιαίτερη σημασία, οι επιδοτήσεις να πληρώνονται εγκαίρως, με διαφάνεια και δικαιοσύνη. Θέλουμε να εξαλείψουμε τις καθυστερήσεις, ατασθαλίες και κάθε είδους μεσάζοντες.

Η Γεωργία μας και οι Προοπτικές της ΚΑΠ

Η ΚΑΠ πραγματοποίησε μια ριζική στροφή το 1992. Στροφή που προετοίμασε τη συμφωνία της GATT (Γύρος Ουρουγουάης). Με το νέο περιοριστικό πλαίσιο, μπήκαν φραγμοί στην απεριόριστη αύξηση της παραγωγής και των επιδοτήσεων, γενικεύτηκαν οι ποσοστώσεις, περιορίστηκαν οι αγοραστικές παρεμβάσεις, η στήριξη μέσω εγγυημένων τιμών υποκαταστάθηκε μερικά με άμεσες χρηματικές ενισχύσεις.

Θέλω να τονίσω ότι η στήριξη που δέχεται η ελληνική γεωργία από την ΚΑΠ δεν πρόκειται (σε συνολικούς χρηματικούς όρους) να μεταβληθεί μεσο-βραχυπρόθεσμα ούτε θα οδηγήσει στα επόμενα χρόνια σε ανατροπή των σημερινών εισροών για τη στήριξη της

γεωργίας. Η αντιμετώπιση άμεσων, πιεστικών ή συγκυριακών προβλημάτων στα προϊόντα θα μπορεί κατ' αρχήν να επιδιώκεται με ποιοτικές και οργανωτικές βελτιώσεις και με καλύτερη αξιοποίηση των υφιστάμενων κανονισμών. Υπάρχουν πολλά περιθώρια προς την κατεύθυνση αυτή. Πρέπει να τα εξαντλήσουμε.

Στο άμεσο μέλλον, η Ε.Ε. θα επανεξετάσει τα καθεστώτα στήριξης ορισμένων βασικών μας προϊόντων, όπως του ελαιολάδου και του καπνού. Η ρήτρα επανεξέτασης του καθεστώτος προβλέφθηκε στον κανονισμό του 1992. Η Ελλάδα επί πλέον θα επιδιώξει βελτιώσεις στο καθεστώς βάμβακος και αύξηση της ποσόστωσης αγελαδινού γάλακτος.

Η Κοινή Αγροτική Πολιτική προβλέπεται ότι θα μπει σε νέα διαδικασία μεταρρυθμίσεων για τη μετά το 2000 εποχή. Οι βασικοί μοχλοί που κινούν τη νέα μεταρρύθμιση είναι οι εξής δύο:

- οι τάσεις και πιέσεις για παραπέρα απελευθέρωση του διεθνούς εμπορίου
- η προσεχής διεύρυνση της Ε.Ε. προς την Κεντρική και Ανατολική Ευρώπη.

Εμείς με άλλες χώρες και κοινωνικές δυνάμεις θ' αγωνιστούμε για μια κοινή αγροτική πολιτική που θα λειτουργεί όχι μόνο με εμπορική λογική, αλλά και με κοινωνική λογική και με τις αρχές της αλληλεγγύης. Θ' αγωνιστούμε ιδιαίτερα για να αποτραπεί η επανεθνικοποίηση της ΚΑΠ. Επανεθνικοποίηση της ΚΑΠ σημαίνει

κατάργηση της Κοινοτικής αλληλεγγύης. Αυτό δεν μας συμφέρει. Στη παγίδα αυτή μας οδηγούν όσοι επικαλούνται ή πιέζουν για εθνικές ενισχύσεις. Δεν πρέπει να πέσουμε στην παγίδα αυτή. Εμείς οφείλουμε με κατάλληλες στρατηγικές βελτιώνοντας την ανταγωνιστικότητά μας να βελτιώσουμε τη θέση των αγροτών και της υπαίθρου. Αν ακολουθήσουμε μια παθητική γραμμή προσκολλημένοι σε διαμαρτυρίες, θα υποβαθμίζουμε συνεχώς τη θέση μας. Ο κρίσιμος παράγοντας είναι πώς αντιδρούμε, τι στρατηγική διαμορφώνουμε για να αντιμετωπίσουμε τις δυνατότητες που μας προσφέρονται.

Η Στρατηγική μας για τον Αγροτικό Τομέα

Η εθνική μας στρατηγική για τον αγροτικό τομέα δεν μπορεί παρά να είναι μία στρατηγική μεγάλων αλλαγών, ιδίως διαρθρωτικών, που αποβλέπουν:

- (1) Στη δημιουργία μιας **ανταγωνιστικής γεωργίας**.
- (2) Στη βιώσιμη και πολυδύναμη **ανάπτυξη όλων των αγροτικών περιφερειών της χώρας**.
- (3) Στη δημιουργία πανελληνίου δικτύου **Κοινωνικής Προστασίας για τον αγροτικό μας πληθυσμό**, που θα καλύπτει σύνταξη, πρόνοια, υγεία, ασφάλιση παραγωγής.

Όσο πιο σταθερά προχωράμε στους τρεις αυτούς άξονες δράσης, τόσο πιο αποτελεσματικά διασφαλίζουμε:

- ισόρροπη ανάπτυξη για την ελληνική οικονομία και κοινωνία

- εισόδημα και προοπτική, κύρος και κοινωνική αναγνώριση στους αγρότες μας.

Το Κόστος Παραγωγής

Το πρόβλημα του κόστους παραγωγής δεν πρέπει να γίνεται αντικείμενο επιπόλαιων παροχών. Αλόγιστες και τυφλές επιδοτήσεις στα μέσα παραγωγής εξυπηρετούν κυρίως τους πιο εντατικούς παραγωγούς, τους μεγαλο-αγρότες και λόγω του υψηλού δημοσιονομικού κόστους, οδηγούν σε αδιέξοδο.

Η μειωμένη φορολογία στα καύσιμα (που ήδη εφαρμόζεται) πρέπει να ισχύει για τους πραγματικούς αγρότες. Δεν πρέπει να καταλήγει σε εκτεταμένη λαθρεμπορία. Το Μητρώο Αγροτών είναι προϋπόθεση για ομαλή λειτουργία του μηχανισμού αυτού.

Αλλά τα καύσιμα δεν είναι το μόνο θέμα κόστους. Τα καύσιμα αφορούν κυρίως τις μηχανοποιημένες αροτραίες καλλιέργειες. Δεν αφορούν άλλους κλάδους, όπως για παράδειγμα την ελαιοκαλλιέργεια, τα εσπεριδοειδή, την αιγοπροβατοτροφία. Σημαντικοί παράγοντες κόστους είναι τα ενοίκια της γης, τα ενοίκια των ποσοστώσεων, το κόστος των ζωοτροφών για τα νησιά, η προμήθεια φυτοφαρμάκων και πολλά άλλα. Μόνο αν δούμε συνολικά, το πρόβλημα του κόστους θα το αντιμετωπίσουμε με λογική και πνεύμα δικαιοσύνης.

- Εμείς προωθούμε πολιτική γεωργικής γης
- Προωθούμε συγκοινωνιακές υποδομές

- Θέλουμε εξυγίανση των Συνεταιρισμών, για να προμηθεύουν γεωργικά εφόδια με ευνοϊκούς όρους στα μέλη τους

Επιζητούμε συζήτηση και διάλογο στα θέματα αυτά, και σε άλλα που καλύπτουν συνολικά και συνδυασμένα το μεγάλο πρόβλημα του κόστους.

Εμπορική Αξιοποίηση Προϊόντων

Το πρόβλημα της ανταγωνιστικότητας για τα γεωργικά μας προϊόντα δεν είναι μόνο θέμα κόστους της πρωτογενούς παραγωγής. Σε μεγάλο βαθμό είναι και πρόβλημα της εμπορικής τους αξιοποίησης. Δεν είναι μόνο ζήτημα υλικών επενδύσεων, αλλά εξίσου και άϋλων επενδύσεων σε ποιότητα, τεχνογνωσία, κατάρτιση, marketing, καινοτομίες.

Στόχος μας είναι η ποιοτική γεωργία. Κρίσιμος παράγοντας θα είναι η όλο και καλύτερη διασύνδεση της πρωτογενούς παραγωγής με τη βιομηχανία τροφίμων, καθώς και η προώθηση των προϊόντων στα διεθνή εμπορικά δίκτυα διανομής.

Ανάπτυξη της Υπαίθρου

Το αγροτικό μας ζήτημα δεν τίθεται μόνο σαν πρόβλημα ανταγωνιστικότητας των προϊόντων. Αφορά πάνω απ' όλα στον κοινωνικο-οικονομικό ιστό της υπαίθρου και στους ανθρώπους που τον συγκροτούν. Βασική επιδίωξή μας είναι η συγκράτηση αριθμητικά επαρκούς και οικονομικά και δημογραφικά ακμαίου

πληθυσμού στην ελληνική ύπαιθρο. Ειδικότερα στις ορεινές, τις νησιώτικες και τις παραμεθόριες ζώνες. Θέλουμε επίσης ενεργούς πολίτες - αγρότες που ενδιαφέρονται για τα κοινά, που δραστηριοποιούνται και συμβάλλουν στην ευημερία και τη ανάπτυξη των τοπικών μας κοινωνιών. Είναι απαραίτητα λοιπόν τα προγράμματα ολοκληρωμένης και πολυδύναμης ανάπτυξης για κάθε περιφέρεια, για κάθε νομό, για κάθε τοπική αγροτική κοινωνία. Σπονδυλική στήλη να είναι η γεωργία, αλλά δίπλα και γύρω από τη γεωργία ν' αναπτύσσονται και οι άλλες παραγωγικές και κοινωνικές δραστηριότητες και κάθε είδους υποδομές.

Κοινωνική Προστασία

Κεντρικός άξονας της στρατηγικής μας είναι και το πανελλήνιο δίκτυο κοινωνικής προστασίας και πρόνοιας για τον αγροτικό πληθυσμό. Θα καλύπτει συνταξιοδότηση, πρόνοια, υγεία, αντιμετώπιση θεομηνιών.

Εμείς θέλουμε ο κάθε αγρότης να μη θεωρεί τη θέση του κοινωνικά υποδεέστερη, να μην επιζητεί πάση θυσία αλλαγή επαγγέλματος για τα παιδιά του.

Η πολιτική μας για τον αγρότη δεν εξαντλείται στις ενισχύσεις στα προϊόντα ή στις αποζημιώσεις για καταστροφές. Δεν πρόκειται να ενστερνιστούμε τις συντηρητικές αντιλήψεις. Η ύπαιθρος θα είχε ερημωθεί αν μέναμε σε αυτά. Γιατί ο αγροτικός κόσμος, ιδιαίτερα οι νεότερες ηλικίες, δεν θα μείνουν στην ύπαιθρο απλώς επειδή το στάρι ή το γάλα έχουν καλύτερη τιμή. Κι αυτό θα παίξει τον ρόλο

του. Μαζί μ' αυτό όμως, χρειάζονται υπηρεσίες υγείας, σχολεία, κοινωνική υποδομή, μεταφορικές ευκολίες, επικοινωνία, πολιτισμικές δραστηριότητες και γενικά ένα περιβάλλον που να τους δίνει ευκαιρίες να ζήσουν πιο άνετα, να αισθανθούν ότι είναι ισότιμοι πολίτες μιας συνεκτικής κοινωνίας, στην οποία τα κοινωνικά χάσματα μειώνονται, οι ευκαιρίες για εισόδημα και κοινωνική καταξίωση αυξάνονται.

Η υλοποίηση της πολιτικής μας

Για την υλοποίηση της αγροτικής μας πολιτικής παίρνουμε μια σειρά από μέτρα, που στοχεύουν είτε στην άμεση στήριξη των παραγωγών, είτε στην προώθηση αναδιαρθρώσεων και τη δημιουργία πιο δυναμικών προοπτικών για τους αγρότες μας. Θα αναφερθώ σε 14 συγκεκριμένες παρεμβάσεις μας.

α) Κοινωνικός Διάλογος

Κατ' αρχήν, με το θεσμό του Συμβουλίου Αγροτικής Πολιτικής στηρίζουμε τον κοινωνικό διάλογο στον αγροτικό χώρο. Η λειτουργία του θεσμού θα συμβάλει ώστε να λαμβάνονται υπόψη όλα τα δεδομένα, να γίνονται επιλογές βάσει των δεδομένων της στρατηγικής για τη γεωργία και την ύπαιθρο με τη μεγαλύτερη δυνατή κοινωνική συναίνεση και κοινωνικό όφελος, να κινητοποιούνται περισσότερες δυνάμεις για την πραγματοποίηση των αποφάσεων. Θα διασφαλίσουμε τις προϋποθέσεις για την επιτυχία αυτού του διαλόγου.

Οι κοινωνικές και επαγγελματικές οργανώσεις, οι αγροτικοί σύλλογοι, οι συνεταιρισμοί και οι άλλοι εταίροι πρέπει να αισθανθούν μεγαλύτερη την ευθύνη στα πλαίσια του κοινωνικού διαλόγου που θα αναπτυχθεί κατά τις τακτικές συνεδριάσεις του Συμβουλίου, ώστε να αναδειχθούν τα επιχειρήματα και να καταγραφεί η δημιουργικότητα και η σύνθεση των απόψεων.

β) Πολιτική για τους νέους αγρότες

Στο επίκεντρο της προσοχής μας είναι οι νέοι αγρότες. Η σημερινή ενίσχυση του νέου αγρότη αποτελεί επένδυση του κοινωνικού συνόλου για τη μελλοντική ανάπτυξη της υπαίθρου και της χώρας.

Ο νέος αγρότης καλείται να αναπτύξει μία νέα και καινοτόμο επαγγελματική συνείδηση προκειμένου να εξασφαλίσει τη βιωσιμότητα της επιχείρησης, όχι μόνο σε συνθήκες ανταγωνισμού, αλλά και υπό το καθεστώς αυξημένων χρηματικών επιβαρύνσεων που συνεπάγονται ενέργειες όπως:

- η αγορά της γης και η φορολόγηση της μεταβίβασης,
- οι κληρονομικές μεταβιβάσεις και οι εμπλεκόμενες αποζημιώσεις,
- η εξασφάλιση δικαιωμάτων παραγωγής (ποσοστώσεων),
- οι δυσκολίες στην απόκτηση πίστωσης, χωρίς τη δυνατότητα απόδειξης της αποτελεσματικότητας της επιχείρησης και
- η συνεκμετάλλευση με άλλα μέλη της οικογένειας.

Σε σχέδια νόμου του Υπουργείου Γεωργίας που καταθέτουμε σύντομα στο κοινοβούλιο, εισάγουμε ειδικά φορολογικά μέτρα και πρόσθετες δανειακές διευκολύνσεις ως κίνητρα προσέλκυσης νέων αγροτών όπως:

- οι απαλλαγές από το φόρο μεταβίβασης γεωργικής γης,
- η επέκταση του αφορολόγητου εισοδήματος κατά 50% για την πρώτη πενταετία άσκησης του επαγγέλματος,
- η μείωση της φορολογίας κληρονομιών, δωρεών, γονικών παροχών και της φορολογίας μεταβίβασης της αγροτικής γης.

γ) Πολιτική γης

Θεσμοθετούμε πολιτική αγροτικής γης (τράπεζα γης) για την αξιοποίηση και διαχείρισή της, για την εξασφάλιση βιώσιμων εκμεταλλεύσεων, ιδιαίτερα για τους νέους. Επεκτείνουμε και στη γεωργία το θεσμό της χρηματοδοτικής μίσθωσης (leasing).

δ) Πρόσθετα επενδυτικά κίνητρα

Τροποποιούμε το σύστημα κινήτρων του αναπτυξιακού νόμου, ώστε η αγροτική γη να συνυπολογίζεται ως ίδια συμμετοχή στη χρηματοδότηση επενδύσεων, μέτρο επίσης ιδιαίτερα χρήσιμο για τους νέους αγρότες.

ε) Μητρώο Αγροτών

Έχουμε αναθέσει στην ΠΑΣΕΓΕΣ την κατάρτιση του μητρώου αγροτών, που σύντομα θα αποτελέσει εργαλείο άσκησης στοχοθετημένης πολιτικής στον αγροτικό χώρο. Θα αξιοποιήσουμε το μητρώο μετά από ολοκληρωμένη και ουσιαστική αξιολόγηση, ώστε να προσδιοριστούν τα κατάλληλα μέτρα για την επίτευξη των στόχων μας. Είναι ευνόητο, ότι οι επιδοτήσεις της ΚΑΠ χορηγούνται στα προϊόντα από οποιονδήποτε και αν παράγονται και δεν επιτρέπεται να απευθύνονται μόνο στους αγρότες που θα περιληφθούν στο μητρώο. Με τα κριτήρια εγγραφής διασφαλίζονται οι πραγματικοί αγρότες και αποτρέπεται η εγγραφή προσώπων μη σχετικών με το αγροτικό επάγγελμα.

στ) Εκπαίδευση και επένδυση στο ανθρώπινο κεφάλαιο του αγροτικού τομέα

Η στελέχωση της γεωργίας από επαγγελματίες αγρότες που θα προσαρμόζονται έγκαιρα και αποτελεσματικά στις τάσεις του διεθνούς ανταγωνισμού και στις ανάγκες της κατανάλωσης προϋποθέτει υψηλό επίπεδο εκπαίδευσης του αγρότη, ώστε να είναι σε θέση να εφαρμόζει νέες τεχνολογίες. Κατοχυρώνουμε την επαγγελματική κατάρτιση και πληροφόρηση των αγροτών και ανασυγκροτούμε τους οργανισμούς που υποστηρίζουν την εκπαίδευση, την επιμόρφωση, την ενημέρωση και αναπτύσσουν την έρευνα και τις εφαρμογές.

ζ) Μέτρα για τη μείωση του κόστους παραγωγής

Για τη μείωση του κόστους παραγωγής στον πρωτογενή τομέα, απόφαση της Κυβέρνησης είναι να ληφθούν πρόσθετα μέτρα που αφορούν σε:

- μείωση των τελών αδειών και του κόστους των αγροτικών κατασκευών,
- μειώσεις αμοιβών για αγροτικές άδειες και οικοδομικές εργασίες και
- ρύθμιση των χρεών των αγροτών και των συνεταιρισμών με προϋποθέσεις την ενίσχυση της βιωσιμότητας και την οικονομική εξυγίανση, την εφαρμογή των κανόνων της σύγχρονης διοίκησης και τη συνένωση των συνεταιριστικών επιχειρήσεων.

Οι συνεταιρισμοί είναι απαραίτητος θεσμός για την ομαλή ένταξη της αγροτικής εκμετάλλευσης οικογενειακού τύπου στην αγορά.

η) Αποτελεσματικοί μηχανισμοί πληρωμής των αγροτών

Αναδιοργανώνουμε τους ελεγκτικούς μηχανισμούς και δημιουργούμε νέους για να φθάνουν έγκαιρα οι πληρωμές των κοινοτικών επιδοτήσεων στους αγρότες-δικαιούχους για τη διασφάλιση διαφάνειας, την εξάλειψη παρατυπιών, την πάταξη των καταστρατηγήσεων, των ατασθαλιών και των απατών. Επανεξετάζουμε τη λειτουργία των Οργανισμών Καπνού, Βάμβακος και Ελαιολάδου.

θ) Νέα νομοθεσία για τα γεωργικά φάρμακα

Τροποποιούμε την κείμενη νομοθεσία για τα γεωργικά φάρμακα, ώστε να ελέγχεται αποτελεσματικά ο τρόπος που διατίθενται στην αγορά και να αποτρέπονται δυσμενείς επιπτώσεις στο περιβάλλον και στην υγεία των ανθρώπων.

ι) Μετεξέλιξη του ΟΓΑ σε Ταμείο κύριας ασφάλισης

Με σχέδιο νόμου του Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Ασφαλίσεων που ψηφίζεται σύντομα στη Βουλή, μετεξελίσσεται ο ΟΓΑ σε ταμείο κύριας ασφάλισης και μετατρέπεται σε ισότιμο, αυτόνομο και βιώσιμο οργανισμό. Το νέο σύστημα οδηγεί σε υψηλότερες συντάξεις, προβλέπει τη χορήγηση αυτοτελούς σύνταξης στην αγρότισσα και αναβαθμίζει την περίθαλψη των αγροτών.

ια) Διεύρυνση της κάλυψης του ΕΛΓΑ

Στα πλαίσια της πολιτικής μας για κοινωνική προστασία αναλαμβάνουμε τη δέσμευση να διευρύνουμε την ασφαλιστική κάλυψη που παρέχει ο ΕΛΓΑ. Ήδη έχει συντελεστεί μεγάλη πρόοδος στον τρόπο που ο οργανισμός ανταποκρίνεται στις υποχρεώσεις του και έχει μειώσει κατά πολύ τον χρόνο καταβολής των αποζημιώσεων. Παλαιότερα ο ΕΛΓΑ κατέβαλε αποζημιώσεις μια φορά τον χρόνο και μετά πάροδο 18 - 20 μηνών. Σήμερα οι αποζημιώσεις για τη φυτική παραγωγή καταβάλλονται σε 7 - 8 μήνες ενώ για την ζωική σε 2 - 3 μήνες.

ιβ) Εκσυγχρονισμός της παραγωγής

Η Κυβέρνηση επιδιώκει στα πλαίσια της βελτίωσης του συστήματος εμπορίας-μεταποίησης, τη δημιουργία συστήματος πιστοποίησης ποιότητας, την ενίσχυση της ποιοτικής γεωργίας, καθώς και τη δημιουργία διεπαγγελματικών οργανώσεων και οργανώσεων παραγωγών με τα λειτουργικά τους ταμεία.

ιγ) Πρωώθηση αναπτυξιακών προγραμμάτων

Πρωωθούμε την εφαρμογή αναπτυξιακών προγραμμάτων και επενδύσεων στη γεωργία και αλιεία ύψους 1,4 τρις δρχ. για την περίοδο 1994-99, ενώ το σύνολο των πόρων που διατίθενται στην περιφέρεια ανέρχονται σε 2,7 τρις δρχ. δηλαδή το 1/3 περίπου του Β' ΚΠΣ.

ιδ) Στήριξη των βαμβακοπαραγωγών

Όλα τα μέτρα που εξήγγειλε η Κυβέρνηση για τους βαμβακοπαραγωγούς τον Νοέμβριο του 1996 έχουν ήδη εφαρμοσθεί. Αναφέρω ορισμένα από τα μέτρα αυτά: Ολοκληρώθηκε η καταβολή στα χέρια των βαμβακοπαραγωγών των 40 δραχμών ανά κιλό βάσει καταστάσεων του Οργανισμού Βάμβακος.

Η Αγροτική Τράπεζα απέδωσε ολόκληρη την επιδότηση στο βαμβάκι χωρίς συσχέτιση με τις οφειλές των παραγωγών. Οι πληγέντες βαμβακοπαραγωγοί έχουν απαλλαγεί από το κόστος

υπερμερείας έως την επόμενη καλλιεργητική περίοδο και ρυθμίσθηκαν οι οφειλές των πληγέντων από φυσικές καταστροφές βαμβακοπαραγωγών που είχαν μείωση εισοδημάτων.

Στην προσπάθεια της Κυβέρνησης αποφασιστικός είναι ο ρόλος των ίδιων των αγροτών. Γι' αυτό είναι επιτακτική η αναβάθμιση του ρόλου των συνεταιρισμών και για ριζική ανασυγκρότησή τους, ώστε να μπορούν να προσφέρουν ουσιαστικό έργο στα μέλη τους, στα αγροτικά νοικοκυριά, στην ύπαιθρο και στο κοινωνικό σύνολο.

Για να πετύχει η προσπάθεια ανασυγκρότησης των συνεταιρισμών, πρέπει όλοι μαζί να αγωνιστούμε, ώστε οι συνεταιρισμοί να εξασφαλίζουν:

- Κοινωνική συνοχή
- Αλληλεγγύη και συνεργασία σε όλα τα στάδια της παραγωγικής διαδικασίας
- Συνεχή, επαρκή, επίκαιρη και έγκυρη πληροφόρηση των μελών και γενικά των πολιτών της υπαίθρου και ανεμπόδιστη πρόσβαση στις πηγές πληροφόρησης
- Την ενεργό συμμετοχή των μελών σε όλες τις δραστηριότητες του συνεταιρισμού, αλλά και στις τοπικές πρωτοβουλίες για ανάπτυξη
- Λειτουργία με επιχειρηματικά κριτήρια, για τη βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των συνεταιριστικών προϊόντων και υπηρεσιών
- Τον καθορισμό στόχων, με βάση τη δημιουργικότητα και τις δυνατότητες για ανάπτυξη

- Ευέλικτη, συνεπή και αποτελεσματική διοίκηση, που θα στοχεύει στην καλύτερη δυνατή αξιοποίηση των διαθέσιμων πόρων, αλλά και στην έγκαιρη προσαρμογή στις συνεχώς μεταβαλλόμενες συνθήκες
- Την ανάπτυξη απαραίτητης υποδομής, όπως είναι τα δίκτυα διανομής και εμπορίας, και τα δίκτυα επικοινωνίας και πληροφόρησης.

Η ευημερία των οικογενειακών αγροτικών εκμεταλλεύσεων, του συνόλου του αγροτικού μας δυναμικού, εξαρτάται από την αποδοτική λειτουργία των συνεταιρισμών και την προσήλωσή τους στις αρχές που προανέφερα.

Οι επικείμενες εκλογές στους συνεταιρισμούς είναι μια ευκαιρία για ένα νέο ξεκίνημα αλλά και μια ευθύνη, το μερίδιο της δικής μας ευθύνης για την προοπτική της συνεταιριστικής δραστηριότητας. Πρέπει γι' αυτό να επιλέξουμε τους σωστούς ανθρώπους που θα δώσουν μια πραγματική πνοή στο συνεταιριστικό κίνημα. Μακριά από διαπροσωπικές σχέσεις, μακριά από κοντόφθαλμα συμφέροντα και βραχυπρόθεσμα οφέλη, μακριά από πρακτικές πελατειακών σχέσεων.

Να επιλέξουμε πρόσωπα που προτάσσουν το συλλογικό συμφέρον, που ξέρουν εξίσου τα επιτόπια προβλήματα αλλά και τα συνολικά της αγροτικής ανάπτυξης ως μέρους της συνολικής ανάπτυξης της οικονομίας, που σχεδιάζουν μακροπρόθεσμα, που έχουν την γνώση και την ικανότητα να διασφαλίζουν την

αποτελεσματική λειτουργία των συνεταιρισμών προς όφελος των μελών τους και της κοινωνίας της υπαίθρου συνολικά.

Οι εκλογές αυτές είναι κρίσιμες όχι για την παράταξη αλλά για τα πραγματικά και μακροπρόθεσμα συμφέροντα της υπαίθρου.

Η κυβέρνηση έχει επικεντρώσει τις προσπάθειες στην επίλυση των προβλημάτων των αγροτών. Ανταποκρινόμαστε σ' όλες μας τις δεσμεύσεις. Δίνουμε τις μάχες μας στην Ευρωπαϊκή Ένωση, δίνουμε τις μάχες μας για τις καλύτερες δυνατές λύσεις κάθε μέρα μέσα στα όρια αντοχής της οικονομίας και με ευθύνη απέναντι στο κοινωνικό σύνολο και στο μέλλον των αγροτών μας.

Κανένας καλόπιστος που θέλει να σκύψει με αίσθηση ευθύνης πάνω στα προβλήματα αυτά δεν μπορεί να το αρνηθεί. Και η συντριπτική πλειοψηφία όχι μόνο της κοινωνίας μας αλλά και του αγροτικού κόσμου το βλέπει.

Οι δίκαιοι αγώνες για μια καλύτερη προοπτική ζωής για τους αγρότες μας και την αγροτική μας οικονομία δεν πρέπει να απαξιώνονται μέσα από τυφλές συγκρούσεις που ζημιώνουν τελικά τους πιο αδύναμους, θίγουν άλλες κοινωνικές τάξεις και εξεγείρουν το σύνολο της κοινωνίας για τα μέσα διεκδίκησης που χρησιμοποιούν.

Η κυβέρνηση θα στηρίξει τους αγρότες και τις αλλαγές που είναι απαραίτητες για την ανάπτυξη της υπαίθρου. Η διαδικασία αυτή έχει κόστος, που πρέπει όλη η οικονομία να αναλάβει.

Στα πλαίσια του εθνικού διαλόγου θα επιδιώξουμε την εξασφάλιση των προϋποθέσεων, ώστε η γεωργία ν' αποτελέσει μοχλό οικονομικής ανάπτυξης και εγγυητή της ισόρροπης ανάπτυξης της Ελληνικής υπαίθρου.

Όλοι μαζί να παλέψουμε, ώστε η νέα πολιτική να καταστήσει τον αγροτικό τομέα σύμβολο ελπίδας, παράδειγμα κοινωνικής συνοχής και απόδειξη της δύναμης της δημιουργικότητας και του συλλογικού αισθήματος ευθύνης.

Όλοι μαζί θα στηρίξουμε τους νέους και τις νέες της υπαίθρου, θα προωθήσουμε την ανασυγκρότηση των συνεταιρισμών και θα ανατρέψουμε, όπου υπάρχει, την νοοτροπία του δογματισμού, της ηττοπάθειας, του μηδενισμού και της μοιρολατρίας.

Μπορούμε να αναστρέψουμε αυτή την κοινωνία της αβεβαιότητας για το αύριο σε κοινωνία της αυτοπεποίθησης και θα το πετύχουμε.